

Naročnina lista: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . „ 5—
 Četrt leta . . . „ 2-50
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: —
 Celo leto . . . „ 15—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAZA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 v. in
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velja
 — popust.
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica. 5. — Telefon št. 113

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Borba za Carigrad in za Dardanele.

Angleži in Francozi nameravajo izkrcati čete ob Dardanelah. — Zimska bitka v Champa-nji za Francoze neuspešna. — Armade trojnega sporazuma začenejo na vseh frontah z ofenzivo? — Grčija ostane nevtralna. — Gunaris sestavi novo grško ministrstvo. — Tro-sporazum snubi Bolgarijo. — Nemški podmorski čoln „U 12“ se potopil. — Ruski napad se na celi črti ponesrečil. — Veliki znežni zameti na karpatskem bojišču.

„Avstrija po vojski“.

Graška „Tagespost“ prinaša z dne 7. marca pod naslovom „Österreich nach dem Krieg“ oceno knjižice, ki je letos izšla v Jeni pod naslovom: „Österreich nach dem Krieg. Lorderungen eines aktiven österreichischen Politikers. Tat-Flugschriften 2. Verlag Eugen Diederichs, Jena, 1915.“ „Tagespost“ kritiko prinašamo doslovno, ne da bi povedali še svoje mnenje. Kritika se glasi:

„Odkrita, moška je beseda, govorjena ob zibelki nove Avstrije — to je utis, ki ga napravi knjižica izpod peresa avstrijskega politika, kateri se skriva pod psevdonimom „Munin.“ Mogoče bi bilo bolj koristno, ako bi na čelu pisateljevih izvajanj parlamentarec podpisal svoje zveneče ime. Toda s tem bi se dal knjižnici pečat trdnodoločenega strankarskega stališča. Zdi se pa, da pisatelj ne pripada ali noče več pripadati stranki, katere pristaš je bil pred vojsko. Pisatelj-politik namreč poklanja s to knjižico vsenemški stranki, kateri stoji, kakor se sodi, najbližje, častno posmrtnico. Imenuje Vsenemce vest za 12 milijonov avstrijskih Nemcev v zadnjih desetletjih, imenuje jo stranko poštenih egoistov za svoj nemško-avstrijski narodni obstanek. Vsenemci so se v svojo znotranjo (domačo) politiko tako zarili, da so popolnoma zanemarili najvažnejšo in končno odločilno politiko — zunanjo politiko. Danes prihaja jasnost od zunaj — Avstrija je za obstoj Nemčije potrebna in sicer močna, na znotraj pomirjena Avstrija, katero bodo z veseljem podpirale vse politične stranke. Ta podpora pa ne sme obstati samo v omoteni navdušenosti, temveč v mirnem presojevanju velikega bojnega smotra, kakor ga nam zahtevajo naši veliki gospodarski politiki: Srednjeevropska Zveza pod nemškim vodstvom. Z Nemčijo tesno združena avstrijska zunanja politika

mora po končani vojski avstrijskim narodom pokazati svoj mednarodni cilj, da vzbudi s tem njih zdravi realnopolitični egoizem. Izrazito in popolnoma prav se obrača pisatelj proti izvajanjem knjižice „Das österreichische Problem“, ki je izšla neposredno pred izbruhom sedanje vojske in jo je spisal F. N. Förster, ki vidi pred vsem pri Nemcih „narodno sebičnost.“ Kakor Avgust Messer, grof Pestalozza, Engelbert Pernerstorfer, docent Schmied-Kowarzik in poslanec Jesser, odklanja tudi pisatelj „Munin“ tako „državljsko vzgojo“ na najodločnejši način. V zvezi s tem problemom bi bile verske razmere bodoče Avstrije, o katerih govori pisatelj v teku svoje razprave in o katerih bi se še naj govorilo.

Popolnoma po pravici stoji v ospredju pisateljeve razprave neki drugi problem: narodna avtonomija. „Munin“ se obrača proti geslu „germanizacija“ in „centralizacija.“ Spominjamo se na spisa predmarčnega politika barona pl. Andrian-Werburga „Avstrija in nje bodočnost“ ter „Centralizacija in decentralizacija“, ki sta sicer navdahnjena z nemškim duhom, vendar pa priznavata, da se je treba ozirati na pravične zahteve avstrijskih slovanskih sodržavljanov. „Munin“ je napravil nekako sliko za bodočnost, katera je v bistvu organsko nadaljevanje znanega Schönererjevega linškega programa. Po vojski bi se v Avstriji razvile štiri nove zvezne države: 1. nekdanje nemške zvezne dežele z Istro in Trstom; 2. Hrvatska, Slavonija, Bosna in Hercegovina, Dalmacija in Srbija; 3. Ogrska, v svojem dosežanju ožsega, a brez Hrvatske in Slavonije; 4. izhodna Galicija, Bukovina in Podolija. Zahodno Galicijo, boče pisatelj priključiti novi pokrajini Poljski, ki bi naj bila nekaka obnovitev starega poljskega kraljestva. Ali bi se dala ta globokosegajoča nova uravnava dosežanj dežel naše monarhije izvesti, o tem nočemo govoriti.

Vsekako nam podaja načrt te nove razvrstitve organsko globoko zamišljeno, vsem zmernim zahtevam odgovarjajočo sliko. Pisatelj nam to sliko, ki bi označevala nemško-avstrijsko deželno stvarbo, dokaj dobro naslika. Posebno opozarjamo na narodno omejena in avtonomna okrožna zastopstva, katera bi bila nekak dedič sedanjih deželnih zborov, dočim bi bil pravi nemško-avstrijski deželni zbor na Dunaju, v katerem bi po pisateljevem mnenju bila slovanska obstrukcija vsled preračunjene razdelitve mandatov, izključena. Pravi avstrijski državni zbor bi se sestel potem iz deželnih zborov vseh štirih avstrijskih zveznih držav. Pisatelj „Munin“ se v svojem spisu, ki je očitno bil pisan v ganotju in razburjenosti, noče spuščati v drobnosti. Prepričanje, s katerim je pisano to delo v tem resnem času, ko se bliža usodepoln trenotek za Avstrijo, napravi na nas velik utis ter nam je dragocen dokument, ki pa ne sme ostati samo dokument. Vsak, komur je bodočnost Avstrije pri srcu, bi naj čital to knjigo. In kdo je danes med nami, ki noče biti v vrstah tistih, ki želijo srečno bodočnost naše Avstrije! Vsak je pozvan, da sodeluje in sicer najprej pri samem sebi. In potem bo lahko rekel s pisateljem: „Naši mrtvi so z nami — ali se naj bojimo bodočnosti?“

Deželna komisija za ranjene vojake.

C. kr. notranje ministrstvo je pozvalo namestnika v Gradcu, da osnuje deželno komisijo za ranjene vojake. Ta naj prevzame nalogo, da skrbi za popolnoma ozdravljenje ranjenih vojakov; nadalje mora ta komisija zlasti delati na to, da si ranjeni ali bolani vojaki sami s primernimi posli ali službami zaslužijo svoj vsakdanji kruh.

LISTEK.

Rus in Nemec proti skupnemu sovražniku.

Ruski vojak piše: Zašel sem v gozdu. Tam sem srečal nemškega vojaka, ki se je tudi izgubil. Dogovorila sva se, da skupno poiščeva pot iz šume. Hodila sva dolgo, več kilometrov, ne da bi bila našla pravo pot. Legla sva pod neko drevo — ker se je že zmrznilo — da se nekoliko odpočijeva. Puške sva držala v roki, ali nisva imela niti ene kroglo.

Ker sem bil truden, sem kmalu zadremal, ali poprej, nego sem trdno zaspal, sem čul v bližini neki šum. Skočil sem pokonci. Nemec poleg mene je trdno spal in brezbrizno kakor dete. V tem trenutku sem zagledal v grmovju dvojico bleščečih oči. Teh iskrenih se oči je bilo potem vedno več. Ni bilo nikakega dvoma: bili so volkovi! Vzbudil sem Nemca in ga opozoril na nevarnost, ki nama preti, ali — kakor rečeno — oba sva bila brez municije. Volkovi so v polkrogu kazali zobe, ali niso si upali, naju napasti. Eden največjih se je priplazil blizu naju. Gobec je imel odprt in iz njega je visel dolg jezik.

„Sedaj ali nikoli!“ sem si mislil, skočil k njemu in ga prebodel z bajonetom. Silno je zatulil, se zgrudil, potem zopet vstal in se odvlekel k svojim volčjim tovarišem. Sedaj pa je ves trup navalil na naju. Udaral sem po volkovih z bajonetom in kopitom, kamor sem zadel. Tudi Nemec je pošteno udarjal z ba-

jonetom. Slednjič so se volkovi umaknili, ali se še vedno rezali na naju iz daljave kakih 10 korakov. Nemec mi je pokazal svojo roko, ki je krvavela. Obvezal sem mu rano s svojim žepnim robcem, ali nisem odvrnil pogleda od volkov.

Tako sva prebedela vso noč. Volkovi, ki očitno niso bili lačni, niso več navalivali na naju. Pred zoro so neopaženo izginili. Dve uri pozneje sem s svojim nemškim tovarišem našel pravo pot. Moja pot je vodila na desno, njegova na levo. Molče sva si podala roki kakor najboljša prijatelja. V oči so nama prišle solze, ko sva se poslovila . . .

Moji doživljaji v vojski.

Iz dnevnika četovodja Franca Strmšek iz Konjice (iz severnega bojišča).

(Dalje.)

IX.

Kako sem zaplenil strojno puško.

Kri mi švigne v glavo, jeza me popade. Najraje bi že bil sam skočil naprej.

Končno vendar reče stotnik:

„Cela stotnija naprej!“

Poročnik, doma iz Dunaja, jaz, Ivan in Lojze skočimo prvi iz rovov ter začnemo divje streljati.

Naše krogle so letele tako goste, da Rusi kar nič niso mogli glav pokazati. Njihove strojne puške so sicer pokale, a krogle so šle nam nad glavami. V takem trenutku človek nič ne misli na nevarnost, pa tudi nič ne čuti. Vsaj meni se zdi, da sem bil ves neumen. Mislim si pač: Živ tako ne pridem danes proč!

Ivanu namignem, naj se pri meni drži. Hitro greva, ali boljše rečeno, kobacava tja proti strojni puški. Tam kot blisk ustaneva, vsaki enega Rusa ustreliva, drugega zabodeva, tretji pa že vzdigne roke in prosi za usmiljenje. Jaz odrežem brž jermen na strojni puški, ki je imel še kakih 200 patronov.

Vsi zaupijemo parkrat krepko „hura!“ Rusi pa začnejo zaporedoma natikati kape na bajonete in jih vrte v zraku v znamenje, da se udajo.

Pred menoj je bil ravno ruski stotnik. Ta me prosi v nemškem jeziku, naj mu pomagam iz strelskega rova ter mi pomoli roko. Jaz mu storim to uslugo — ali potegnil sem menda malo preveč, ker ubogi Rus se je zakotalil za menoj doli po strmem bregu.

Bilo je Rusov okoli 200 z dvema strojnima puškama, nas pa še 120 ni bilo, ker so se bile naše vrste že prejšnje dni razredčile.

Tudi pri tem boju žalibog nismo ostali brez žrtv. Najbolj se mi je pa težko storilo, ko mi pove tovariš Rupnik, da je četovodja Mar padel in ravnokar umrl.

Pri boju je bil četovodja Mar na desnem krilu. Ravno tam pa so bile strojne puške dobro umerjene, in vsak, ki je prišel tam, je bil po trikrat in še večkrat zadet.

Ubogi Mar je dobil kroglo v prsa in med tem, ko je hotel iti nazaj, še pa menda eno.

Prav res, milo sem se razjokal, ko vse to izvem, ker Mara sem imel iz srecja rad. Bil je pa zares blaga duša.

Namestnik grof Clary je sklical v soboto, dne 6. t. m., v svečanostni dvorani v gradu zborovanje, ki se je bavilo s tem vprašanjem. Predsednikom dež. komisije je izvoljen namestnik eksccelencia grof Clary, podpredsednikom eksccelencia pl. Mattanovich, poveljnik III. kora. V deželno komisijo so poklicani vodje višjih uradov, n. pr. eksccelencia Pittreich, izmed dež. odbora glavar eksccelencia grof Attems in odbornika dr. pl. Kaan in dr. Verstovšek, prezident poštne uprave Swoboda, vodja finančne uprave pl. Pilz, prvi državni nadpravdnik dr. Amschl, eksccel. Steininger, baron Myrbach, grof Mensi, vladni svetnik Ackerl, zastopniki zavarovalnic proti nezgodam, zastopniki bolniških blagajnic, vseučilišni profesorji-zdravniki, zastopniki vojaštva itd.

Zborovanje je sklenilo osnovati pet odsekov, ki si razdelijo delo. V eden odsek je izvoljen tudi slovenski deželni odbornik dr. Verstovšek.

Prva skupina bo oskrbovala za ranjene vojake, katerim se morajo odrezati roka ali noga, umetno izdelane ude po najnovejših izkušnjah. Za siromake, ki so izgubili roko ali nogo, se bode skrbelo tudi v tem oziru, da jim komisija določi primerni pouk v katerikoli stroki, za katero so posamezniki sposobni. Na ta način se bode oskrbelo za bodočnost vojakom stalnega zaslužka. Nadalje se bode bavil ta odsek v prvi vrsti z ortopedičnim in terapevtskim vprašanjem: močno ranjene bode komisija dodelila raznim zavodom, katerih že imamo v Gradu dva. Tukaj se bode pazilo zlasti na to, da se ranjeni in bolani vojaki popolnoma ozdravijo in ne bodo v poznejšem življenju trpeli toliko na posledicah ran in beleznij.

Drugi odsek mora oskrbovati vojake, ki bolehalo na tuberkulozi. Na Štajerskem se je že mnogo storilo za take bolnike; zavod v Hörgasu je za deželo velikanska dobrota. Tudi za vojake je že pripravljenih do 500 postelj.

Tretji odsek vodi zdravilišča in kopeli. Koliko ranjenih vojakov zamore ozdraviti le vsled kopelišč! Zato bode komisija skrbela, da se na njene stroške pošljejo vsi štajerski vojaki, za katere so kopeli po zdravnikovem spoznaniu potrebne, v zdravilišča in kopeli.

Četrti odsek bode skrbel za to, da dobijo tisti vojaki, ki so superarbitrirani, med časom, dokler jim ne podeli država podpore, denarnih prispevkov za sebe in družino. Ta odsek se snuje kot samostojno društvo „Avstrijski križ.“

Peti odsek je finančni odsek, kateri mora skrbeti za sredstva in voditi izdatke in dohodke.

Ta deželna komisija je velikega pomena in prevzame zares blago, človekoljubno nalogo. Trudila se bode, da kolikor mogoče olajša vojakom trpljenje in jih reši skrbi za bodočnost. Že sedaj bo komisija pripravljala pot, da se ne pojavijo po vojski žalostni prizori, v katerih nastopajo siromaki brez roke ali brez noge z „lajnami“ ali kot berači. Komisija bode delovala na to, da se preskrbi sinom dežele, ki so prelivali kri za dom in cesarja, brezskrbna bodočnost, da ne bodo odvisni od raznih miloščin in darov. Zlasti bode pomagala komisija v slučajih, kjer ne podeli država po določbah zakonov dovolj podpore in izdatne oskrbe.

Boljša bodočnost Poljakov v Prusiji?

Pruska zbornica je dne 9. marca na predlog državnega ministra sklenila, da prekine zasedanje do dne 27. maja t. l. Nato se je začelo tretje čitanje proračuna.

Martin Mar je bil kmečkih starišev sin, doma blizu Ormoža. Ravno je dosluževal tretje leto, ko se je začela vojska. Bil je zaveden slovenski fant katoliško-narodnega mišljenja. Imel je naročenega „Slovenskega Gospodarja“ vsa tri leta v vojašnici. Morda sva bila dobra prijatelja.

Dragi Martin, mirno počivaj v tuji zemlji, sem rekel in zmolil z Ivanom očenaš za njegovo ubogo dušo.

Po tem ljutem boju smo se nastanili v ruskih strelskih jarkih. Malo smo jih izboljšali in zavarovali proti šrapnelom.

Jaz, Lojze in Ivan smo se spravili skupaj. Namosili smo si iz bližnjih selišč desek in slame in smo si napravili „lepo“ stanovanje v zemlji. Jaz sem napravil celo malo peč, kjer smo potem kuhali.

Vsak večer smo molili sv. rožni venec, jaz naprej, ona dva za menoj.

Tudi menažo in kavo smo dobili, seveda še le po noči, ker dobrih 1000 korakov pred nami so bili še drugi jarki, v katerih so pa še vedno gospodovali Rusi.

Godilo se nam pa je sedaj nekaj dni popolnoma dobro.

Rožni venec v strelskih jarkih.

Korporal Ljudevit Flucher od 47. pešpolka, doma od Sv. Petra nižje Maribora, pše dne 1. marca č. g. šentpeterskemu župniku:

Častiti gospod župnik! Do sedaj se mi še hvala presvetemu Sreju in Materi Gorski, ni ravno

Poslanec pl. Trampezyński je v imenu poljskega kluba podal sledečo izjavo: Že več kot 30 let smatra državna vlada in ž njo večinske stranke pruske deželne zbornice poljski narod kot notranjega sovražnika. Izjemne postavbe, kakor tudi razne upravne odredbe zasledujejo enak cilj, da bi namreč zatrl naš narodni razvoj. Več kot 1200 milijonov mark, h kateri svoti smo tudi Poljaki prispevali kot davkoplačevalci, se je že iz državnih sredstev izdalo, samo da bi se Poljake kot narod zatrl. (Pritrjevanje pri Poljaki.) Da nastopimo proti tem težnjam, je bila naša sveta pravica in dolžnost. Akoravno pa smo slejkoprej trdno odločeni, braniti svojo narodnost do zadnjega izdihljaja, vendar nismo nikoli zapustili pota zakonov, temveč smo izpolnjevali v polni meri svoje dolžnosti kot državljani. Tudi v sedanji svetovni vojski smo tukaj in v državnem zboru glasovali brez pridržka za vse odredbe, ki so po mnenju vlade potrebne v vojne svrhe. Na bojiščih se je na naši strani prelilo več poljske krvi za Prusijo, kot je bilo z ozirom na število poljskega prebivalstva pričakovati. Upali smo že, da bo vlada z ozirom na potrebno državno dobrobit v trenutku nevarnosti vendar opustila nadaljevanje notranjega boja. (Poljaki pritrujejo.) Pričakovati smo smeli, da bo državna vlada tokrat opustila izpeljavo razlastitvene in naseljeniške postavbe ter se bo odločila, da v ljudskih šolah v Prusiji, kjer prebivajo Poljaki, zopet upelje pouk v poljščini. Vlada se je omejila na izjavo, da se bo to pozneje morda spremenilo, a mi smo mnenja, da se krivice, ki so se nam delale že desetletja, ne dajo popraviti samo z besedami — (Pritrjevanje pri Poljaki.) Državna vlada se pa v kljub temu ni pomišljala, tudi v letošnji proračun, v kljub našim ugovorom zopet postaviti vse postavke, ki po zgođovinskem postanku in dejanski uporabi služijo v zatiranje poljske narodnosti. (Pritrjevanje med Poljaki.) Čutim se dolžnega pred vso javnostjo protestirati proti takemu ravnanju z našim narodom. Vzdržanje izjemnih odredb zoper poljski narod smatramo za neskladno s pravim mirom. Zato navedenim postavkam ne bomo pritrdili in se skupnega proračunskega glasovanja ne bomo udeležili. (Odobrovanje med Poljaki.)

Govor poslanca pl. Trampezynskega je napravil na zbornico globok utis. Govorniki raznih strank so nato povdarjali, da se bo v bodoče našla pot, kako omejiti narodne boje v narodno-mešanih krajih in da naseljeniška in razlastitvena postava ne bo več naperjena proti Poljakom.

Poslanec Missen (Danec) izjavlja, da vsebuje ta proračun zopet številne postavke za boj proti nemškimi narodnostim, med njimi posebno tajni fond za zatiranje Dancov v severnem Šlezvik, vsled česar se Danci ne bodo udeležili glasovanja o skupnem proračunu.

Poslanec Stull (centrum) je izjavil, da centrum pričakuje, da se bodo tudi konservativci in protikon-servativci udeležili revizije poljskih zakonov. (Odobrovanje v centru.)

Proračun je bil potem pri skupnem glasovanju sprejet proti glasovom socialistov; Poljaki in Danci niso glasovali.

Zveza Vsenemcev pod poštno zaporo.

Berolin, 10. marca.

List „Tägliche Rundschau“ piše:

Glavno vodstvo vsenemske zveze „Alldeutscher Verband“ javlja, da se je sedaj slučajno izvedelo, da se nahaja „Zveza Vsenemcev“ že od začetka meseca januarja t. l. pod tajno poštno zaroto za vse od zveze odposlane poštne pošiljke, kot pisma, tiskovine i.

sila hudo godilo. Kakor Vam je znano, smo se dne 22. januarja zvečer odpeljali iz Maribora. Po petdeseturni vožnji dospemo brez vsake neprilike v B... . Tukaj sva se sešla s č. g. vojnim kuratom Markom Krajnc, ki je pridrljen 87. pešpolku.

Dne 27. januarja sem prejel ognjeni krst. Priporočivši se presv. Sreju, sem ga mirno preстал. Tri dni smo ujeli čez 1500 Rusov. Nas je bilo samo 500. Naša ... st tuija je izgubila 7 mož, med njimi tri mrtve. To je bilo pri vasi R... . Dne 29. januarja ponoči se umaknemo do ogrske meje blizu vasi P... . Dne 30. jan. zasedemo že pripravljene strelske jarke, kjer ostanemo do 5. febr. Dne 31. januarja nam je poslala ruska težka artilerija prve granate. Dne 1. febr. nas je celi dan obstreljevala brez učinka. Dne 2. in 3. febr. pa nas je kar obsipavala s šrapneli in granatami.

Častiti gospod! Nisem v stanu popisati dogodkov teh treh dni. Že prvi dan sem se zaobljubil presv. Sreema in njima se imam zahvaliti, da sem še pri življenju. Odkritosrčno priznam, da prej nisem bil bogve kako vnet prijatelj molitve: a zdaj niti sam sebe ne poznam. Res je: Kdor moliti ne zna, naj se na vojsko poda! Če sem razburjen, me sv. rožni venec pomiri, če sem žalosten, me potolaži, če sem slab, me poživlji. Če sem pogledal po jarku, sem z radostjo opazil veliko vojakov, posebno teh, ki so že od začetka tukaj, da so se jim ustne v molitvi premikale.

Mrzel veter brije; mi ležimo ali sedimo na zmrznjeni zemlji s sv. rožnim vencom v roki in se tako vsaj deloma zavarujemo v zakritih pred šrapneli. Nad nami, pred nami in za nami pokaio in eksplodirajo šrapneli in granate. Na levi, kakih 40 do 50 ko-

t. d., in sicer vsled odredbe nadomestujočega generalnega poveljstva 18. nemškega armadnega zbora. Tudi predsednik vsenemske zveze, odvetnik dr. Clas, je osebo pod poštno zaporo. Vse te odredbe imajo pa namen, da preprečijo vsenemsko delovanje, ki preko nemških mej sega v Avstrijo. Nemški volksrati v Avstriji so vsled tega ukrepa vojaške nemške oblasti ozlovoljeni in se sklicujejo na to, da v tem oziru vlada v Avstriji popolna prostost. Če v Avstriji ni poštne zapore za vsenemška društva, zakaj bi morala biti na Nemškem!

Na Balkanu.

Grška.

Zaimis je odklonil sestavo novega kabineta.

Venizelos se ni uklonil. Izjavil je nameravane mu novemu ministrskemu predsedniku Zaimisu, da ga ne bo podpiral in je tako onemogočil sestavo novega kabineta. Zaimis je sporočil kralju, da odklanja poverjeno nalogo. Ostro si stojita sedaj kralj in Venizelos nasproti, tem ostreje, ker je bivši ministrski predsednik kar javno kritiziral kraljevo stališče, rekoč, da je Grška zamudila veliko priliko povečati svojo moč in svoj obseg. Venizelos se opira na narod in na večino parlamenta; ni čuda, da vidi o krogi trojnega sporazuma v njem še vedno — zmagovalca. Kakor nam poročajo atenske vesti, se kralj pritisku javnega mnjenja še ne namerava udati: poveril je sestavo kabineta vsemu ministru Gunarisu.

Ministrstvo, ki bi hotelo vladati brez pomoči, oziroma proti Venizelosu in njegovi stranki, bi moralo pač pred vsem razpustiti zbornico ter si iskati v volitvah lastno večino. Je-li to v sedanjih časih sploh mogoče, to je drugo vprašanje.

Novo grško ministrstvo.

Atene, 9. marca.

„Agence d'Athenes“ poroča: Gunaris je predložil kralju ob 4. uri popoldne listo novega kabineta. Lista se glasi: Gunaris predsedstvo in vojno; Christakis Zographos zunanji portfelj; Baltadachis promet; Voz kis uk in bogočastje; Propopadakakis finance; Triataphylakos notranji portfelj; Eutarius narodno gospodarstvo; Zaldaris justico in Stratos mornarico.

Kralj je odobril novi kabinet, ki bo jutri dopoldne zaprisežen.

* * *

Novi ministrski predsednik Demetrij Gunaris je star 40 let. Studiral je na vseučilišču v Berlinu in se je potem nastanil kot odvetnik v svojem rojstnem mestu Patras na Grškem, kjer je radi svoje zgovornosti kmalu zaslovel. Meščani so ga izvolili za zastopnika v grško zbornico, kjer se je posebno zavzel za preosnovo davčnih zadev. Kmalu nato je pod ministrskim predsednikom Theodokiom postal finančni minister. Pri izvršitvi njegovih davčnih načrtov je Gunaris zadal na odpor pri ministrskem predsedniku in je tudi nato odstopil. Pozneje je v zbornici ustanovil lastno stranko. Gunaris je velik prijatelj Nemčije. V pretečenem poletju se je na svojem potovanju v Nemčijo mudil več dni na Dunaju.

Neresnične vesti o zaroti proti grškemu kralju.

Dunaj, 9. marca.

„Politische Korrespondenz“ je prejela od kraljevega grškega poslanstva poročilo, ki odločno demitira resničnost razširjenih vesti o kaki zaroti proti življenju kralja Konstantina. Vesti so nastale na sledeči podlagi:

rakov od mene bruha naša poljska artilerija smrtni oge j, ¼ ure za nami težke havbice, 1700 korakov pred nam ruska lahka, za njo za hribom težka artilerija, od poludneške težke havbice.

Po zraku piska, sika, tulj, kakor da bi grozen orkan pod ral stolet e gozdove. Od eksploziije krogel se zmrznjena zemlja kar trese. Nekaj korakov pred našim zakritjem pade težka granata, da se zakritje strese, pa hvala Bogu ne eksplodira, še le 5 korakov za nami nared 1 meter globoko ter 1½ metra v premeru veliko jamo. Dne 2. febr. usmrti šrapnel 30 korakov od mene 2 infanterista, dne 3. febr. 30 korakov na levo od mene 4 voake ter enega rati, med njimi korporala Franca Domitar od Sv. Barbare. Takšen je bil pogled na strelske jarke ta dva dni. Priznam pred vsemi ljudmi, da se imam le presv. Sreema in Materi božji, priprošnji vojakov, zahvaliti, da sem še pri življenju.

Dne 5. febr. pridemo v vas P... , kjer ostane mo do 8. febr. Ta dan so Rusi začeli vas obstreljevati. Hša, kjer so naši bolniki in ranjenci, je hitro v ognju, a nikdo ni zgubljen življenja. Po noči poč šrapnel na podstrešje liše, kjer je 1. in 2. voj naše st tije; 5 mrtvih in 4 ranje i je bil uspeh eksploziije. Od 8. do 11. febr. smo bil v jarku za rezervno, 11. febr. smo šli zopet v strelske jarke. Dne 12. febr. sem bil poslan v bolnišnico v Eperjes radi griže, ki pa me je že, hvala Bogu, zapustila, le slab sem ved o bolj. Noge tudi imam precej močno ozebljene. Kako bo z napreji? Zaupajoč v vsemogočnost božjo, upam na srečo svidenje. Vam, kakor č. č. šolskim se, stram se priporočam v molitev. Pozdravlja Vas udani Ljudevit.

Neka sumljiva oseba, ki se je parkrat potikala v bližini kraljeve palače, je bila od policijskih organov aretirana in tudi že zaslišana. Pri tem se je dokazalo, da gre tu za umobolnega človeka, kar je pokazal tudi rezultat opazovanj aretiranca od strani zdravnikov.

Trditev, da ima aretiranec skrivce in da so prišli na sled zaroti, je torej neutemeljena.

Denarni položaj Grčije.

„Südslavische Korrespondenz“ poroča dne 10. marca iz Aten: Posebno pozornost je vzbudilo poročilo grškega finančnega ministra, ki ga je predložil zbornici. Iz tega poročila je razvidno, da izkazuje državni proračun pri rednih izdatkih 268,700.000 drahem 11,200.000 drahem deficita. Poleg tega pa je še v državnem proračunu izvanredna postavka 154,000.000 drahem, katera svota se bi naj pokrila deloma iz novega posojila.

Bolgarija.

Sofija, 10. marca.

„Südslavische Korrespondenz“ poroča:

Diplomacija tropsporazuma je hotela že začetkom pomorske bitke zoper Turčijo potegniti v ta vojni vrtnice tudi Bolgarijo. Rusofilska bolgarska opozicija je na migljaj ruskega poslanika Savinskija hotela že pričeti z akcijo, katera bi imela namen, delati na Bolgarskem javno mnenje za tropsporazum. Opozicijski voditelji so sklicali posvetovanje, da bi se s pomočjo ministrskega predsednika Radoslavova doseglo, da bi kralj sprejel v avdienci opozicijske voditelje in bi vzel na znanje mnenje opozicije o političnem položaju. Gre se za zopetni poizkus, da bi opozicija obnovila svoje mnenje pred kraljem, kateri še pred časom na nasvet ministrskega predsednika ni hotel sprejeti zastopnikov opozicije v avdienci. Opozicija, ki stoji pod ruskim vplivom, se tudi trudi, da bi z ozirom na kritičen položaj dosegla, da bi se sestavilo koalicijsko ministrstvo. Z ozirom na odločnost, ki vlada v odločilnih krogih, se zdi, da je ves trud tropsporazumne diplomacije popolnoma brezuspešen.

V Mehiki novi nemiri.

Položaj v glavnem mestu Mehike je postal izredno nevaren, ker je predsednik Carranza preprečil dovoz živil, zaplenil zaloge in odrezal vodovod. Diplomatiški zbor, ki je pred nekaj dnevi soglasno sklenil glavno mesto zapustiti, je to namero opustil, najbrže vsled želje vlade v Washingtonu. Med tem je bila pretrgana tudi železniška zveza Mehiko—Citty, tako da diplomati in številni inozemci ne morejo zapustiti mesta. Diplomati so brzojavno naprosili že svoje vlade, da nastopijo v Washingtonu, naj ameriška vlada vse potrebno ukrene za varstvo inozemcev. Nemška vlada je svojemu poslaniku v Washingtonu dala potrebna navodila. Med tem je odposlala ameriška vlada križarico „Kacoma“, oklopno križarico „Washington“ in bojno ladjo „Georgia“ v Vera Cruz.

Napetost med Japonci in Kitajci.

„Rotterdamsche Courant“ poroča iz Londona, da je Kitajska odklonila vse japonske zahteve, ki se tičejo Kiaučava. Iz Pekinga se poroča, da je došlo v provinco Šantung 8000 japonskih vojakov. — „Daily Telegraph“ pa poroča iz Pekinga: Kitajska je dala Japonski novo, 99 let trajajočo koncesijo za železnico Mukden—Šantung. Danes se posvetujejo, če se bode tujcem sploh dovoljevalo naseljevati se po celi Mandžuriji in pridobivati posestva.

Spor se zopet poostril.

„Ruskoje Slowo“ poroča iz Mukdena: Radi napetosti, ki vlada med kitajskim prebivalstvom in Japonci, je kitajski guverner Changhsiluan preložil za sedaj svoje potovanje v podrejeno mu pokrajino v svrhu nadziranja vojaštva. Vojaški komisarji pokrajin Kirin in Helungkiang so bili poklicani na važno posvetovanje v Mukden. Po mnenju japonskih vladnih krogov so te kitajske priprave v zvezi z nepremostljivo krizo, ki je nastopila v kitajsko-japonskih pogajanjih.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 11. marca.

Na severnem bojišču so nastali veliki sneženi zameti. Pritisnil je tudi mraz. Boji pa se vključ temu z vso srditostjo nadaljujejo z malimi izjemami na celi fronti. Naši ruske napade krepko odbijajo in korakoma pridobivajo ozemlje.

Pred Stanislavom in v Bukovini še vlada večinoma mir. Po ruskih poročilih so Rusi mesto Stanislav, ki so ga pred kratkim izpraznili, spet zasedli.

V osrednjih Karpatih polagoma napreduje. Ob izviru reke San smo pridobili nekaj novih

postojank. Ob Dukli se še vedno vrši huda borba, ki pa se še ni odločila.

V Zahodni Galiciji, to je pri Gorlicah in Gribovu, napredujemo proti izhodu.

Ob Pilici na Rusko-Poljskem je v teku večja bitka.

Pred Varšavo nič novega. — Severno od Visle in ob meji Izhodne Prusije so dosegli Nemci znatne uspehe. Severozahodno od Novega Miasta so ujeli 1660 Rusov.

V Karpatih stojimo dobro.

V gozdnatem delu Karpat so napadi avstrijskih čet vključ temu, da je padlo na debelo snega, uspešni. Napade pospešuje naša težka artilerija. Vobče se pa nadaljujejo tukaj boji za nekatere višinske postojanke in za v vojaškem oziru važno ozemlje.

Zdi se, da je sovražnik vsled brezuspešnih napadov v zadnjem tednu, pri čemur je imel velikanske izgube, precej oslabil. Z novimi napadi v večjem obsegu utegne pričeti še le takrat, ko bo dobil nova ojačenja.

V zahodni Galiciji napreduje naše napadalno prodiranje vedno dalje proti izhodu. Osobito v ozemlju pri Gorlicah smo vnovič priborili ozemlja.

Ob Dukli.

Vojni poročevalec lista „Pesti Hirlap“ poroča iz Ungvarja: Pri Dukli so Rusi dne 6. marca poskusili nočni napad na naše postojanke, a bili so s krvavimi glavami odbiti. Naše čete so nato v nedeljo odgovorile s protinaskokom in so zasedle več važnih postojank. Med napadom se je na ruski fronti nenadoma dvignil proti nebu velik ognjeni steber, ki znači, da morajo ruska krila pasti našim četam v bok. Ta napad pa Rusi niso mogli izvesti, ker so bila tla tako blatna, da Rusi niso mogli naprej. Naši pa so bili na ruski napad tudi dobro pripravljeni. Ogenj ruske artilerije je bil bolj slab, dočim je naša artilerija Ruse tako silno obstreljevala, da so morali vedno — menjavati svoje postojanke.

Rusi izganjajo žide.

Ponesrečena vojna zvijača.

Iz avstrijskega vojnega stana uradno poročajo: Dne 9. marca popoldne je prišel pred neko utrjeno postojanko naš čet, severno od Nadworne, ruski odposlanec, ki je sporočil to-le:

Na povelje ruskega poveljnika bomo jutri popoldne pripeljali kakih 1500 židovskih rodbin, ki so jih danes zbrali pri Kamioni in Tysmieniczanyh, preko naših črt do avstrijskih čet. Ker se pa židovske rodbine boje, da jih bodo Avstrijci obstreljevali, so poslali Rusi odposlanca, da to sporoči Avstrijcem. %

S tem nezaslišano nasilnim nastopom namerava sovražnik brez dvoma gnati tisoče neprizadetih, ki se jim je vzelo streho in kruh, kot ščit pred seboj, da se morejo brez nevarnosti približati našim postojankam. Uresničenje tega ostudnega namena, ki ga je označiti kot sramoto tega stoletja, pri najglobljem sočustvanju z ubogimi žrtvami barbarične samovoljnosti, iz vojaških vzrokov ni mogoče trpeti. Prostor pred sovražnimi postojankami se mora namreč, ker sovražnik ni ponudil premirja za čas, ko bodo prihajale židovske rodbine, in ker tako premirje zaradi pritegnitve sovražnih ojačenj, z naše strani ni sprejemljivo, pri vsakem približanju s sovražne strani, brezpogojno vzeti pod ogenj. Zato bodo naše čete poslale odposlanca s tem-le pismom ruskemu poveljniku:

Prekoračenje lastne črte s strani sovražnika, ni mogoče pod nobenim pogojem in za nikogar dovoliti, ter bodo naše čete streljale na ta prostor. Prosim, da to sporočite židovskim rodbinam v Kamioni in Tysmieniczanyh, ter dostavljam, da pada velikanska odgovornost na nameravano nečloveško postopanje, gnati tisoče nedolžnih prebivalcev proti našim postojankam, samo na ruskega poveljnika, ki je izdal ta barbarični ukaz, ki je v zasmeh vsakemu vojnemu običaju, to pa tem bolj, ker ni nobenega jamstva, da te nedolžne žrtve ne služijo kot ščit za približanje ruskih čet. Skrbeli bomo za to, da se to postopanje ožigosa pred celim svetom.

Velika bitka ob Pilici.

Berolin, 9. marca.

Francoskim listom se poroča iz Petrograda, da so se ob reki Pilici razvili hudi boji, ki imajo značaj velike bitke. V Karpatih med rekama Ondava in San avstrijsko napadanje krepko napreduje.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 12. sušca.

Zadnji veliki poskus Francozov, predreti nemško bojno črto v Champagni pri Reimsu in Saint Menouldu v smeri proti mestu Vouziers, se je ponesrečil. Francozi niso dosegli zaželenega uspeha. Sedaj se bodo torej za nekaj časa zopet vršili boji za strelske jarke in okope. Ni namreč zlahka pričakovati, da bi Francozi v očigled tem neuspehom kmalu zopet pričeli z novo ofenzivo, če tudi jo že zdaj obljublja.

Novo napadalno prodiranje Francozov v Champagni.

Berolin, 7. marca.

Berolinskemu listu „Lokalanzeiger“ se poroča iz Rotterdam: Namen francoskih sunkov v Champagni (severno-francoska pokrajina ob obeh straneh srednjega toka reke Marne) je popolnoma jasen. Francozi prodirajo korak za korakom, da bi zavzeli postojanke ob gorskem grebenu planote, ki obvladujejo izvirke in gornji tok reke Aisne, da bi olajšali pritisk Nemcev na mesto Reims ter da bi prisilili Nemce k splošnemu umikanju. V zadnjih 14 dnevih si niso Francozi privoščili niti za trenutek miru. Hočejo prodreti nemško bojno črto.

Uspehi francoskega napadalnega prodiranja.

Za presojo silnih francoskih napadov v Champagni utegne biti umestno, kar piše o tem nepristranski švicarski list „Basler Anzeiger“:

Uspehe francoskih napadov pri Perthesu in Le Mesnilu najbolj označujejo francoska uradna poročila sama, ki so tedne in tedne javljala, da so bili zavzeti „severno“ od Le Mesnila nemški strelski jarki, ter da so mogli končno pretečeni petek javljati, da so „prišli“ Francozi na severno stran Le Mesnila. Uspehi Francozov so torej bili zelo malenkostni. Vključ temu si pa Francozi vnovič prizadevajo prodreti na tem mestu. Vzrok temu je očividna. V Champagni pri Perthesu, Souainu in Le Mesnilu lahko pridejo Francozi do nemških postojank, ne da bi jim trebalo poprej prekoračiti kako široko dolino, kakor n. pr. dalje proti zahodu, kjer nasprotnik lahko opazi tudi najmanjše gibanje. Vrhutega se pa nahaja tamkaj zadaj za nemško bojno črto važna železniška proga, katero bi mogli Francozi razdejati in porušiti, če bi le nekoliko prodirali. Da pa Francozi sami teh svojih uspehov ne cenijo visoko, je razvidno iz nekoliko posmehovalne opazke vojaškega poročevalca pariškega lista „Temps“, ki pravi, da ni mogel na zemljevidu nikjer najti dotičnega gorovja, čegar obronke so baje zasedli Francozi.

Ni torej prav nobenega dvoma in se lahko tudi dokaže na zemljevidu, da postaja francoska poročila približno že od časa bitke pri Soissons vedno bolj „olepšana“. Ne more se pa reči, ali prikoja le dotični podpoveljnik svoja poročila v tem smislu, da more kolikor mogoče ugodno poročati, ali se pa delajo ugodna poročila na ukaz vrhovnega poveljnika. Samoumevno je, da skuša vsaka stranka svoje uspehe kolikor le mogoče visoko ceniti, uspehe nasprotnika pa do možnosti podcenjevati. Če se pa poroča cele tedne o zavzetju strelskih jarkov na severni strani Le Mesnila in da se končno „pride“ na severno stran Le Mesnila, je to skrajno nerodno uprizorjeno.

Zimska bitka v Champagni končana.

Berolin, 10. marca.

Iz velikega vojnega stana se poroča: Z današnjim dnevom je zimska bitka v Champagni takorekoč končana. Zakaj če bi se še tudi pojavili boji, vendar bi ne prinesli nobene spremembe. Francozi so, kakor smo že poročali 17. februarja, pričeli bitko z namenom, razbremeniti Ruse, katerim je v Mazovskih jezerih huda predla, ter so hoteli predreti nemško bojno črto in dospeti do mesta Vouziers. Znani izid bojev pri Mazovskih jezerih je pa pokazal, da niso dosegli v nobenem oziru svojega smotra. Pa tudi poskus sam, predreti nemško bojno črto, se sme smatrati za popolnoma izjalovljenega. Vključ uradnim francoskim trditvam se ni Francozom nikjer posrečilo doseči takega malenkostnega pomenljivega uspeha.

V bojih, ki so se vršili noč in dan, so pošiljali Francozi od 16. februarja naprej zaporedoma več kakor šest polnoštevilnih armadnih zborov ter velikanske število težkih topov lastnega in ameriškega izdelka na bojno črto in so obstreljevali nemško bojno črto, dolgo 8 kilometrov, katero sta branili dve slabi porenski diviziji. Oddali so večasih več kakor 100.000 strelcev v 24 urah. Porenske čete, ko so dobile ojačenja, niso samo kljubovale francoskemu navalu, ki je bil v šestkratni premoči, ampak so tudi napravile opetovane krepke protisunke.

Posledica krepkih nemških protisunkov je bila, da je bilo kljub temu, da se je šlo le za strogo obrambne boje, ujetih 2450 neranjenih Francozov, med temi 35 častnikov. Seveda so bile tudi izgube Nemcev v borbi s tako hrabrim sovražnikom, kakor so Francozi, zelo težke in so še celo večje, kakor so bile izgube vseh nemških čet v bojih pri Mazovskih jezerih. Toda te izgube niso bile zastoj. Izgube Francozov so bile najmanj trikrat večje kakor nemške, kajti lahko se jih ceni na več kakor 45.000 mož. Nemška bojna črta v Champagni stoji slej ko prej trdno. Napori Francozov niso mogli prav nič uplivati na potek bojev na izhodu.

Nemška in francoska armada v strelskih jarkih.

Nizozemski general A. J. Prins, ki se nahaja kot vojni poročevalec lista „Vaterland“ na nemškem bojišču, navaja v omenjenem listu svoje mnenje o vz-

rokih, ki so bili merodajni, da se je vojska na zahodu končno spremenila v borbe za strelske jarke, kakoršnih ne pozna svetovna zgodovina. General je še združil to svoje vojaško razmišljanje s političnim, pri čemur je prišel do zaključka, da ravno borba za strelske jarke dokazuje, da je Rusija vsled svoje mobilizacije vsilila Nemčiji sedanjo vojsko, kakor se je izrazil o tem že načelnik nemškega generalnega štaba, general pl. Falkenhayn v svojem pogovoru z zastopnikom zveze ameriškega časopisja. General A. J. Prins piše:

Nemčija je bila mnenja, da vojska s Francijo ne bo trajala tako dolgo in tudi ni pričakovala, da bi mogla Rusija tako hitro takoj ob izbruhu vojne postaviti na bojišče tako ogromno število čet. To je dokaz, da je bila ruska armada že tedne poprej skrbno pripravljena za vojsko. Nemčija je bila torej prisiljena, da je morala takrat, ko je umaknila svojo armada od reke Marne notri do reke Aisne, odposlati velik del svojih čet, ki so bile namenjene za francosko bojišče, na bojno črto proti Rusom.

Ker so torej Nemci na francoskem bojišču izgubili svojo premoč, so se morali umakniti do reke Aisne, kjer so zavzeli izborne obrambne postojanke, katere so si napravili z lopatami. Napravili so si tako izorno utrjene postojanke, da so takrat, ko je napravila francoska armada poskus upasti za hrbet nemški armadi, porinili svoje postojanke strelskih jarkov še celo dalje proti severu, dokler niso prišli pri Nieuportu do morske obali.

Zaveznikom (Angleži, Belgijci in Francozi), katerim se ni posrečilo predrči nemško bojno črto, tudi ni preostajalo, če so hoteli obdržati svoje postojanke, nič drugega, nego slediti vzgledom Nemcev in se zariti v strelske jarke. Težkoče in velikanske izgube, ki bi jih imel tisti, kateri bi hotel vreči in pognati svojega nasprotnika iz teh skrbno pripravljenih jarkov, so ustvarile stanje, ki že traja od srede meseca septembra lanskega leta, kajti nobeden nima toliko čet, da bi se mogel z velikansko premočjo navaliti na svojega nasprotnika na tej ali oni točki. Ker se morejo čete v strelskih jarkih redno nadomeščati s svežimi in je v obče tudi oskrbovanje z živili na obeh straneh povoljno, ni upati, da bi se v doglednem času spremenilo to čudno stanje.

Avstrijske vojne ladje pred Barom.

Dunaj, 10. marca.

Iz časnikarskega vojnega stana se poroča: Naše zadnje podvzetje vojne mornarice pred Barom dne 1. in 2. marca se je v mnogih časopisih popolnoma napačno popisovalo. Temu nasprotno se podaje sledeče izvirno poročilo:

Dne 1. marca ob 43. uri zjutraj so udrli 3 naši torpedni čolni, katere so spremljali 3 torpedni rušilci, v pristanišče Bar in so izkrcali oddelek vojaštva, ki je zažgalo in uničilo zaloge v skladiščih na molu. Leseni novo zgrajeni molo, ki je bil namenjen za hitrejše izkrcanje francoskega dovoza, je bil popolnoma razstreljen in porušen.

Takozvano jacht (ladjo) „Rumja“, ki je služila že več let za prevažanje blaga, nekaj mesecev sem pa za pomoč ladjam-jadrnicam, ki so utihotapljale prepevedano blago iz Albanije in kateri so avstrijske vojne ladje dosedaj vedno prizanašale, je spravil oddelek avstrijskih čet iz notranjega pristanišča in jo potopil pred vhodom v pristanišče, ker je vsled viharnege vremena ni bilo mogoče odpeljati.

Med tem časom so sovražne baterije vedno silneje obstreljevale naše ladje, toda zadele hiso nobene. Torpedni čolni so streljali na nje le iz strojnih pušk, vrh tega so iz neposredne bližine obstreljevali z granatami dve ladji raztovornici in ju potopili. Mesto se sploh ni obstreljevalo. Od torpednih rušilcev v pristanišču in pred pristaniščem se ni oddal niti en strel. Se celo na zaloge bencina, ki so se nahajale v skladišču ob morski obali, se ni streljalo vsled nevarnosti za dve nepoznani tuji jadrnici, ki sta se nahajali v bližini. To, kar so sedaj zbornali v svet Črno-gorci, češ, da so Avstriji obstreljevali mesto, porušili in zažgali veliko hiš, da je bilo pod razvalinami podstih veliko oseb, osobito žensk in otrok, je zgolj hudobna izmišljotina.

Nemške čete na srbskem bojišču.

Dunaj, 10. marca.

Cesar je podelil poveljniku naše balkanske armade pravico, da sme moštvu nemških čet, ki so mu podrejene, za junaške čine podeljevati srebrne hrabrostne kolajne prvega in drugega razreda. Pravico, podeljevati zlate hrabrostne kolajne, ima pa le samo vrhovno armažno poveljstvo.

Boj za Carigrad in Dardanele.

Topovi, ki grmijo pred dardanelskimi utrdami, odjekujejo ne samo ob carigradskem ozidju, temveč po celem Balkanu. Neprijetno so zabučali v uho zlasti še Rumuniji in Bolgariji, kojima ni vse eno, kdo vlada nad Carigradom in Dardanelami. Razmerje med Rumunijo in Rusijo je postalo na mah hladnejše, kajti mnogo ljubša je Rumuniji slabotna Turčija nego mo-

gočna Rusija, ki bi stražila ob Carigradu prehod iz Črnega morja v Sredozemsko morje. Tudi Bolgarija je preverjena, da je Rus kot gospodar Carigrada jako objesten in za samostojnost Bolgarije nevaren so-se. Sicer pa še ni neposredne nevarnosti, da padejo Dardanele in Carigrad. Obstreljevanje Dardanel bi namreč bilo le tedaj uspešno in bi angleško-francosko vojno brodovje moglo le tedaj prodreti pred Carigrad, če bi podpirala močna armada na suhem obstreljevanje dardanelskih utrd po vojnih latljah. Oda Anglija in Francija nimata čet, ki bi jih zamogli pogrešati na drugih bojiščih in jih poslati proti Carigradu. Zato sta začeli snubiti Grčijo, da jima pomaga do cilja s tem, da pošlje na pomoč 100.000 mož. Obljubili sta Grčiji denarno odškodnino ter nekaj otoške zemlje in ozemlja v Mali Aziji. To mamilo je bilo za Grčijo tako vabljivo, da se mu je udala grška vlada z Venizelosom na čelu. Kralj Konstantin pa se je ustavil ter odpustil vojni ob angleški strani naklonjenega Venizelosa. Bil je to odločen korak, za kojega je bilo treba dosti poguma. Grška kraljevska hiša še namreč ni docela ukoreninjena v Grčiji, ki je vseskozi demokratična. In Venizelos kot najuspešnejši grški državnik, ki je pomnožil grško zemljo z novimi lepimi pokrajinami, je ljubljenec ljudstva. In vendar se kralj Konstantin ni udal. Poveril je sestavo nove vlade Zaimisu, in ko je ta odklonil, Gunarisu, kateremu se je tudi posrečilo, sestaviti nov kabinet. Ker je Gunaris in novo grško ministrstvo miroljubno ter Avstriji in Nemčiji prijazno, se je nova vlada koj ob pričetku izjavila, da ostane nevtralna. Ker torej Anglija in Francija ne moreta več računati na grško pomoč, sta začeli sami prevažati čete proti Dardanelami. Poroča se, da je te dni odplulo 25 prevoznih parnikov z 42.000 mož iz Malte proti Dardanelam. Pred Dardanelami bodo torej angleški in francoski topovi grmeli naprej. Na diplomatskem bojišču pa se bo tudi nadaljeval boj, ne sicer s topovi, temveč z obljubami in pretnjami.

Rusija hoče Dardanele.

Petrograjsko časopisje piše z ozirom na ruske zahteve glede Dardanel: Rusija je svoje namene in zahteve glede Dardanel jasno izrazila. Svojih zahtev ne more več umakniti. Rusija je prepričana, da bo Anglija, čeravno ima njeno prebivalstvo glede Dardanel zastarele nazore, jasno pokazalo svojo barvo ter oddalo jasne in gotove izjave.

Žrtve Angležev pri obstreljevanju Dardanel.

London, 10. marca.

Angleška admiraliteta javlja, da so znašale izgube Angležev pri obstreljevanju Dardanel dne 4. marca 25 mrtvih, 28 ranjenih in tri pogrešanih pomorščakov.

Ratko Dimitriew — poveljnik ruske armade proti Carigradu.

Sofija, 10. marca.

Ratko Dimitriew, ki je vsled neuspešnega obleganja Przemysla, katero je stalo Ruse velikanskih žrtev, padel za nekaj časa v nemilost, bo baje poveljeval ruski armadi, ki bo korakala proti Carigradu.

Bodočnost podmorskega čolna.

Podmorski čolni so v vseh mornaricah celega sveta tajinstveno orožje. Njih razvoj in izboljšanje se prikrivajo kar najskrbneje vse mornariške uprave tujim očem. Še celo njih število ni natančno znano. V mornariških seznamih najdemo sicer natančno navedeno velikost in brzino vsake vojne ladje, število in velikost topov, število posadke itd., toda nobenega letih podatkov ne najdemo pri podmorskih čolnih, vse se skrbno prikriva. Dovoljeno niti ni, naznaniti javnosti brzino podmorskega čolna, njegovo opremo in sploh ničesar, kar bi se nanašalo na to tajinstveno in strahovito orožje, o kojem molči statistika kot grob. Glede strahovitosti učinka torpednih strelcev podmorskih čolnov v sedanji pomorski borbi med Anglijo in Nemčijo prvači trenutno Nemčija s svojimi podmorskimi čolni.

Podmorski čoln je ladja, ki ima zaznamovati v kratkih letih neprimerno velikanske spremembe. Prvotno je znašala njena tonaža komaj 250 ton, pod vodo je mogla ostati le kratko časa in njen delokrog je bil tako majhen, da je bila rabna le samo za obrežna podvzetja. Bila je torej spočetka rabna le samo za obrambo obrežja in pristanišč. Sedaj pa gradijo vesele podmorske čolne z 1200 tonami. Ti podmorski čolni lahko plujejo, če je treba, po cele ure pod vodo. V stanu so brez težav prepluti ves Atlantski ocean. Skupno z velikimi bojnimi ladjami se udeležujejo kar vseh večjih vojnih podvzetij na odprtem morju, i kar je še veliko važnejše, lahko posegajo v boj s mi brez vsake pomoči velikih vojnih ladij. Dejansko torej nehali biti le zgolj kot pomožno orožje, ka dandanes so popolnoma samostojni. Združene države Severne Amerike gradijo trenutno velike podmorske čolne s 1000 tonami, podmorski čolni s 500, 750 in 1000 tonami je nekaj čisto navadnega v vsaki vojni mornarici.

Do katere velikosti bo možno v bodoče graditi podmorske čolne, o tem se še sedaj ne more ničesar povedati. Trenotno so razširjene vesti o pravcati podmorskih čolnih-velikanih, ki jih gradi angleška admiraliteta. Nekatere teh vesti utegnejo biti resnične, druge so pa zopet izmišljotina. Iz Rusija prihajajo vesti, ki pravijo, da gradi Rusija podmorsko ladjo, čegar dolžina bo znašala 400 čevljev, tonaža 5400 ton in premer 34 čevljev. Na površini morja bo plul ta podmorski čoln-velikan z brzino 26 vozalov, gonilna moč strojev bo znašala 18.000 konjskih sil, pod vodo bo pa plul z brzino 14 vozalov v eni uri. Iz lastne moči, ne da bi mu trebalo izpopolniti svojih zalog premoga, bo mogel pluti na površini morja 18.500 morskih milj, vrhu tega še pa pod morjem 275 milj daleč. Ta velikan bo oborožen s topovi kalibra 12 cm za bitko na morju, nadalje s 36 torpednimi cevmi. Uporabilo se ga bo lahko ne samo za napadanje, ampak tudi za polaganje min. Čeprav utegne biti ta vest izmišljena, je vendar ugotovljeno, da smatrajo mornariški strokovnjaki za možno graditi podmorske čolne v poljubni velikosti. Drugo vprašanje je, ali se bo sploh izkazalo za potrebno, graditi tako velikanske podmorske čolne. Na to vprašanje bodo pa odgovorile izkušnje v sedanji podmorski borbi med Anglijo in Nemčijo. Če se bo izkazalo, da so najboljše bojno orožje na morju, bo nastopila za nje nova doba in spravilo se jih bo že v nekaterih letih na vrhunec popolnosti. Toda tudi v tem slučaju ne bodo mogli popolnoma izpodrinuti velikih bojnih ladij, nasprotno, gradili bodo še večje dreadnoughte.

Mnoga dejstva dajo pa že sedaj povoda dovolj, o tem premišljevali, je-li so podmorski čolni v sedanji sestavi tisto orožje, ki bi moglo popolnoma spremeniti ves dosedanj način bojevanja na morju. Sami so že izvršili marsikatero junaško, naravnost čudovite čine, toda o njihovem skupnem nastopu z vojnim brodovjem se pa o njih dosedaj še ni slišalo nič posebnega. Toda nekaj je, kar pred vsem odlikuje naše avstrijske čolne v posebni meri, to je požrtvovalna drznost in junaštvo, ki preveva posadko vsakega naših podmorskih čolnov od poveljnika notri do najmlajšega pomorščaka in kurjača.

Amerika hoče varovati svojo zastavo.

Severoameriški državni urad je zdal uradno obvestilo ameriškim listom, po katerem Severna Amerika vstraja pri svojem protestu zoper zlorabo ameriške trgovinske zastave po vojskujočih se državah. Svojo tozadevno zahtevo (po kateri prepovedujejo, da bi ladje vojskujočih se držav razobešale ameriško zastavo) Združene države v polnem obsegu vzdržujejo. Vlada pripravlja nove odredbe, da se ameriški zastavi pri morski plovi zasigura popolno varstvo.

Zadružna zveza v Ljubljani.

Občni zbor Zadružna Zveze se je vršil v sredo, dne 10. marca v Ljubljani. Vodil ga je načelnik dr. Krek. Udeležba je bila velika. Štajersko je zastopal predsednik štajerskega pododbora prof. dr. Hohnjec; bilo je tudi precejšnje število zastopnikov posameznih zadrug. Občnega zbora se je v imenu kranjskega deželnega odbora udeležil kanonik dr. Lampe; popoldne pa je od Zadružne Zveze prirejenim času primernim predavanjem prisostvoval deželni glavar dr. Šusteršič. Občni zbor je ugotovil dejstvo, da je naše zadružništvo najbolj kritičen čas, to je začetek vojne, dobro prestalo ter tako iznova pokazalo, koliko premore strogo izvedena disciplina in kolikega pomena je zadružništvo za vse našo narodno gospodarstvo. Koncem leta 1913, tako smo izvedeli iz poročila načelstva, ki ga je podal načelstveni ravnatelj Ivan Traven, je bilo v Zvezi včlanjenih 682 zadrug. Ker so še dalmatinske zadruge ločile in ustanovile svoj zadružni savez v Dalmaciji, je odpadlo 88 zadrug v Dalmaciji; 7 jih je odpadlo na Kranjskem; po ena na Štajerskem, Kranjskem in Goriškem; 3 so bile izključene, 6 pa jih je likvidiralo. Nanovo je pristopilo 7 zadrug, tako da je koncem l. 1914 znašalo število Zvezinih članic 591: 332 na Kranjskem, 119 na Štajerskem, 44 na Koroškem, 6 na Goriškem, 6 v Trstu, 80 v Istri, 4 v Dalmaciji. V minulemu letu je Zveza izvršila 237 revizij: na Kranjskem 130, na Štajerskem 77, na Koroškem 18, v Istri 12. Kar se doštaja računskega zaključka, je stanje deležev koncem l. 1914 znašalo 40.245 v znesku 408.310 K; celokupni promet v l. 1914 znaša 79.544.415 10 K. V odbor so izvoljeni: v načelstvo predsednik poslanec dr. Krek, 1. podpredsednik ravnatelj Bogumić Remić, 2. podpredsednik e. kr. stotnik v pokoju Matija Kump, načelstveni ravnatelj Ivan Traven in trije prisledniki: dr. Josip Hohnjec (Maribor), Anton Belec (Št. Vid nad Ljubljano), Janko Jovan, ravnatelj Gospodarske zveze v Ljubljani; v odbor: kanonik Josip Šiška (Ljubljana), poslanec Fr. Demšar, poslanec Franc Jaklič, poslanec dr. Anton Korošec (Maribor), župnik Ivan Bešter (Senožeče), učitelj Josip Mahulja (Omišalj, Krk, Istra), župnik Ivan Grašič (Beram, Istra), urednik Franc Smodej (Celovec).

Raznoterosti.

Pogreb milostivega gospoda prošta Jožefa Flek retekli pondeljek je bil jasen dokaz velikih zaslug v vsestranske priljubljenosti, ki si jo je pridobil z osemnajstletnim neumornim delovanjem v mestu in de-

kaniji. Pridigi, svetli maši zadušnici in pogrebu na mestno pokopališče so prisostvovali vodja okrajnega glavarstva baron Netolžka z komisariji, vodja vojaške postaje z oficirji, podžupan Steudte z odborniki, sodnik Doležal, gimnazijski ravnatelj z profesorji in dijaki, družba katoliških gospa, ljudske šole mestne in okoliške, veteransko društvo z zastavo. Iz proštije v proštjsko cerkev konducoval in za rajnega maševal je m. l. gospod Franc Hrastelj, arhidiakon v Konjicah, pridigoval in pogreb iz cerkve na pokopališče je vodil Franc Moravec, kanonik in stolni župnik v Mariboru. 46 duhovnih sobratov je sprevedlo prebлага zlatomašnika k zadnjemu zasluženemu počitku. Verniki iz mesta in okolice so izkazali svojemu dušnemu pastirju zadnjo čast v zelo obilnem številu in z zgledno pobožnostjo. Vse mesto je nadelo obleko tuge in žalosti, črne zastave so plapolale raz mestno hišo, proštjski dvorec in cerkveni stolp, svetilke po ulicah so se zavile v črni pajčolan in tužno so v njih žarele medle lučice. Duši preblagi sveti na priprošnje sv. Jožela večna luč.

* **Solski svetnik g. Luka Lavtar**, profesor c. k. učiteljskega v Mariboru, je umrl v svojem 69. letu dne 9. t. m. in je bil 11. t. m. ob obilni udeležbi vseh slojev slovenske pokopani. Rojen je bil v Zeleznicah na Kranjskem. Neumorno in plodonosno je deloval v šoli od l. 1872 naprej in sicer skozi celih 40 let v Mariboru. Naj v miru počiva in večno plačilo zavziva krščanski mož stare korenine, vrli oče, vzor-značaj, mili tovariš, navdušen vzgojitelj!

Ferdinand Burg umrl. V Monakovem je dne 11. marca umrl v starosti 47 let bivši avstrijski nadvojvoda Ferdinand Karl, brat blagopokojnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Ferdinand Karl se je l. 1911 poročil s hčerko dunajskega profesorja in dvorne svetnika Czuberja. Radi te poroke se je moral odpovedati nadvojvodski časti. Pridjal si je ime Ferdinand Burg. Pokopan bo Ferdinand Burg v Obermaisu na Tirolskem.

* **Duhovniške vesti.** Za upravitelja ptujske dekanije je imenovan kn. šk. duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Lovrenca v Slov. gor. vlč. g. Jos. Sinko. — Č. g. Jos. Vrečko, kaplan na Remšniku, je imenovan za vojnega kurata v rezervi.

Novi vojni kurat. V vojno službo je bil dne 11. marca vpoklican telegrafski minoritski kaplan v Ptuj č. g. P. Ljudevit Rantaša, in sicer v Sarajevo.

Iz finančne službe. Za davčne upravitelje v 9. činovnem razredu sta imenovana začasni davčni upravitelj Emil Pleskovič in davčni oficijal Otmar Meglič.

Iz poštne službe. Poštar Vladimir Fabiani pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je imenovan za nadpoštarja prvega plačilnega razreda za Weiz; poštna adjunktinja Marija Pristavec v Gratkornu je imenovana za poštarico pri Sv. Petru pod Sv. Gorami.

Imenovanje. Učitelj v Cirkovcah Ernest Lasbacher je imenovan za rezervnega kadeta pri 26. domobranskem pešpolku.

Dr. Alojzij Juvan, bivši odv. koncipient pri dr. Leskovarju, sedaj poročnik pri 2. bos. pešpolku, je došel v Maribor na pordnevni dopust. Dr. Juvan se je udeležil zadnje vojske zoper Srbe.

* **Štabni narednik Argust Dolinšek iz Hrastnika**, ki služi pri 87. pešpolku in je bil že odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno, pše svojim starišem: Popišem Vam tu nakratko svoj zadnji boj. Dne 28. januarja zjutraj ob 6. uri je začel sovražnik prodirati na celi črti proti nam. Proti mojemu voju ste prišli dve sovražni stetni, streljali smo po njih kot po zajcih. Vzel sem tudi jaz enemu rekrutu puško in streljal do zadnjega. Ko je prišel sovražnik v bližino 20 korakov do nas, dal sem povelje svojemu voju: „Nazaj na hrib!“, kjer smo se zopet ustavili. Poslal sem takoj enega korporala k majorju za pomoč, katera je takoj prišla. Naskočili smo potem skupno sovražnika, udalo se nam je takoj nad 200 Rusov, Mrtvih je pa ležalo, da sam ne vem koliko. Naskočili smo ga še drugič ter jih zopet mnogo ušli. Ob 11. uri dopoldan zažvižga nad nami granata, ki pa ni napravila prav nobene škode. Takoj nato sem bil ranjen, zadela me je sovražna krogla. Prijel sem se takoj za levo roko, katera mi je bila mrtva, mislil sem, da sem jo zgubil. Šel sem takoj eno uro do zdravnika, ki me je takoj obvezal. Zadet sem bil ravno nad srce, krogla je šla zadaj pri plečah ven.

* **Najstarejši avstrijski častnik na bojišču.** V Budimpešti se je mudil te dni major Alojzij Eger de Ruma, najstarejši častnik avstrijske armade, star 74 let. Kot upokojeni častnik je prosil koj ob izbruhu vojne, da se ga pošlje na bojišče. Na bojišču se bojuje z navdušenostjo mladega častnika. Vsled svojega junaštva na severnem bojišču je bil odlikovan z redom železne krone z vojnim okrasom. Že v letih 1859 in 1866 je bil odlikovan s srebrno kolajno za hrabrost in bil imenovan za poročnika. Junaški častnik je bil tudi odlikovan z sigurnum laudis in s Franc-Jožeovim redom. Cesar mu je tudi podelil plemstvo.

* **Poštni promet z Galicijo.** Odslej naprej je dovolje o pošiljati poštne zaboje tudi v sledeče galiske kraje in mesta: Javorzno, Ščakovo, Bialo, Ket, Myslenice, Nowy targ in Zakopane.

✓ **Ljubitelji krščanske umetnosti** opozarjamo, da obiščejo ta teden delavnico g. kiparja Ivana Soič v Mariboru (Reisergasse 26). Ravno je izgotovil lepo izrezljan križevpot in krasen oltarni nastavek.

Čast. gg. katehetom se priporočamo raznašati, da ima tiskarna sv. Cirila v zalogi nad 35 raznih vrst spominskih podob za prvoobhajance. Kdor želi, se mu oela zbirka vzorcev pošlje brezplačno na ogled. Vzor-

ci pa se naj blagovolijo vrniti vsaj v 4 dneh, da se lahko pošljejo naprej. Pripomnimo pa, da bodo imele letos vse podobne tole besedilo: Spomin na prvo skupno sv. obhajilo, katero je prejel J. J. v cerkvi dne 191... Drugih raznovrstnih besedil, kakor si jih mnogokrat žele č. gg. kateheti, nam letos ni mogoče napravljati, ker nam vsled mobilizacije primanjkuje v tiskarni stavcev. Zato naj č. gg. letos blagohotno potrpijo, v normalnih razmerah pa bomo zopet upoštevali vse želje.

Krasne vojne razglednice, ki predstavljajo narodne slike in prizore iz vojske, so ravnokar zopet izšle v III. skupini. Vseh teh novih razglednic je 24 različnih vrst in je druga lepša od druge. Posamezne razglednice stanejo 10 v; kdor naroči 100 posameznih razglednic skupaj, jih pa dobi za 6 K. Slovenci! Ako rabite razglednice, kupite si zdaj te pristne, domače, res slovenske razglednice! Slovenski trgovci! Sezite po njih, da bodo te razglednice ljudstvu na razpolago! Te razglednice se kupijo in naročijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

* **„Ilustrirani Glasnik“** štev. 28 prinaša slike padlih slovensko-štajerskih junakov: Franca Kovarja od Sv. Antona v Slov. gor. in Antona Špes od Novecerke pri Celju. Naslikana je tudi strašna nesreča v Brežicah dne 15. februarja. „Ilustrirani Glasnik“ izhaja vsak teden enkrat in stane na leto 8 K. Naroča se v Katoliški tiskarni v Ljubljani.

Svinčniki se podraže. Tovarne svinčnikov so sklenile zvišati ceno svinčnikov, ker morajo material za svinčnike dobivati iz prekmorskih dežel.

Hitrost krogle. O hitrosti krogle se je že veliko razpravljalo in stvar preiskujejo tudi še sedaj. In posebno se bavijo s tem vprašanjem v Ameriki, odkoder prihajajo sledeči podatki, dobljeni pri merjenju hitrosti krogle. Krogla iz majhnega kalibra ima večjo začetno hitrost, kot strelj velikega kalibra. Majhne krogle vsled trenja v zraku zaradi svojega majhnega obsega hitro izgubljajo svojo hitrost in vidimo pojav, da je končna hitrost velikih granat veliko večja nego končna hitrost majhnih. Tako je tudi pojasnjeno, da dosežajo velike krogle razdaljo v krajšem času nego majhne krogle. Pri ameriškanih poizkusih so uporabljali dva Armstrongova topova kalibra 7.6 cm in 30.5 cm. Mali top je nesel 7650 m daleč, veliki 10.440 m. Krogla 7.6 cm-topa je imela začetna hitrost 1000 m v sekundi, dočim pa je bila končna hitrost 232.8 m v sekundi. Krogla je potrebovala 24.1 sekunde, da je preletela pot 7650 m. Krogla 30.5 cm-topa je imela začetno hitrost 750 m v sekundi in je preletela 10.440 m že v 21.5 sekunde. Mala krogla je izgubila 75% svoje začetne hitrosti, velika pa samo 50%. Zanimivo je torej, da velika granata vkljub svoji manjši začetni hitrosti dosega večjo razdaljo v krajšem času nego mala krogla.

* **Dunaj.** Dobili smo: Slovenski ranjenci v dunajskih bolnišnicah se najsrečneje zahvaljujejo za pošiljanje „Slov. Gospodarja“ in „Straže“, ki nam ga Cirilova tiskarna brezplačno pošilja. Alojzij Prestor, Maks Zalar, Anton Špentov, Franc Možič, Alojz Milic-Formazarič, Janez Jugovič, Andrej Janc, Franc Mulej. V imenu ranjencev Jernej Fišer, Dunaj XVIII. Vincengasse 3.

* **Maribor.** V sredo dne 10. marca je umrla v Kamnici pri Mariboru č. šolska sestra M. Klementina Čuvan. Rojena je bila l. 1883 v Mariboru. Naj v miru počiva!

Maribor. v Melju se je v nekaterih hišah pojavila škrlatica.

Maribor. Živinski sejem v sredo dne 10. marca je bil dobro obiskan. Za vole se je plačevalo 120 do 146 K za 100 kg žive teže.

* **Maribor.** Pek Franc Schober je pekel premajhno pecivo za vojaške bolnišnice. Kruh, ki bi moral tehtati 76 dekagramov, je tehtal pri Schoberju samo 56 do 67 dkg, kolači za 6 v, ki bi morali tehtati 10, so imeli samo 6½ dkg. Schober je bil radi tega pred mariborskim okrožnim sodiščem obsojen na en teden strogega zapore in 50 K globe.

* **Sv. Lenart** v Slov. gor. V soboto, dne 20. februarja, smo položili k večnemu počitku trudnega potnika, 89letnega starčka, g. Martina Janžekoviča, očeta tukajšnjega velezaslužnega, narodnega župnika, preč. g. Josipa Janžekoviča. Rodil se je leta 1826 na Polenšaku. Leta 1849 je bil kot mladi kirasir v vojski zoper uporne Ogrce. Udeležil se je potem pod Radeckijem bitki proti Italijanom. Srečo je imel. Krogla so se ga izogibale, sovražne sablje je krepko odbijal, tako da se je zdrav vrnil domov, seveda s svetinjami okrašenimi prsi. Rad se je spominjal svojih vojaških let in pripovedoval, kaj je vse doživel v raznih vojskah. S prav posebnim navdušenjem je govoril o očetu Radeckiju in če je o njem pripovedoval, ni pozabil z umljivim ponosom pripomniti, da je smel nekoč velikemu generalu, ko je zajezdil konja, držati stremena. Iz svojih doživljajev na Ogrskem je posebno omenil, kako je po neki vroči bitki njegov stotnik, stoječ v sredi med kupi mrličev in mlačkami človeške krvi, v pričo nekega od krogel hudo razcefranega križa snel svojo kapo in s solzami v očeh zaklical: „Bog, ti veš, da jaz nisem Kriv te grozote!“ Veliko je rajni trpel, veliko žalosti imel v svojem življenju, kajti od otrok mu jih je veliko pomrlo že holi odraslih, nazadnje še blaga žena. Venčar vkljub vsemu temu in vkljub svojim 89. letom je bil do zadnjega čil in mladeniško svež in čvrst. Pogreb je imel veličasten. Osem gg. duhovnikov ga je spremljalo na zadnji poti, potem domače in sv. anovsko veteransko

društvo z zastavami in godbo kot svojega uda trška slovenskega inteligencija in veliko ljudstva od blizu in daleč. V zadnji pozdrav sta se mu poklonili veteranski zastavi in so počili trije strelj. N. v m. p.!

* **Sv. Lenart** v Slov. gor. Kmetijska podružnica pri Sv. Lenartu naznanja, da bo naročila za svoje in sosednjih kmetijskih podružnic ude sledeče stvari: 1. Kuhinjsko sol v grudah. Cena iste je 24 vin. 1 kg. 2. Sladkor v stoki in drobni. Cena sladkorja je 88 vin. 1 kg. Drobni sladkor je 4 vin. dražji. 3. Apno. Cena apna še ni določena. 4. Razna semena: deteljno, ronino, laneno itd. Naročitve se sprejemajo do dne 16. marca. Udje sosednjih kmetijskih podružnic se naj oglašijo pri svojih načelnstvih, kjer dobijo tudi natančnejša pojasnila. Naročitve pa se sprejemajo le proti takojšnjemu plačilu. Vse druge podrobnosti se izvedo v pisarni naše kmetijske podružnice. Kmetovalci šentlenartskega okraja, pristopajte k našim kmečkim organizacijam!

* **Ljutomer.** Vse za dom in za cesarja, za cesarja blago kri! Sovražna krogla nam je pobrala zelo priljubljenega kmečkega fanta, Franca Štampar iz Salince pri Ljutomeru. Bil je staršev edini sin. Bil je tudi izvežban v godbi. Rad je ubogal stariše ter je bil zelo delaven. Fant je bil poštenega življenja in učen do vsacega človeka. Sovražna krogla ga je spravila v mirno spanje, v drugo domovino, v kateri je dobil venec junaške hrabrosti. Upamo, da mu bo Bog milostljiv, ker padel je kot žrtev borbe za domovino. Dragi France, naj ti bo lahka zemlja tuja, na kateri si se boril!

Cven pri Ljutomeru. Dne 23. svečana se je preselil v boljšo večnost, previden s sv. zakramenti, obče spoštovani posestnik g. Jožef Slavič, oče č. g. J. Slaviča, kaplana v Vojniku. Star je bil 61 let. Bolehal je na želodec že dolgih 15 let. Dvakrat si je hotel iskat zdravja v Gradec. In vsakokrat nekoliko okrevaj. Pred kratkim pa se mu je stanje kar naenkrat izvanredno poslabšalo. Po dvanajstih velikih mukah je podlegel. Blagi rajni je bil zvest krščanski mož in dolgoletni občinski odbornik, natančen in zelo skrben gospodar, ki se ni ustrašil nobenega truda ter je tudi drugim rad pomagal s svojimi modrimi nasveti. Rajni je bil dolgih 23 let naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Veliko zaslug si je pridobil rajni kot cerkveni ključar, katero častno službo je opravljal vkljub svoji bolehnosti z vso natančnostjo in zvestobo skozi 16 let. Ker je bojni grom poklical še edinega otroka, ki mu je pomagal pri gospodarstvu, se je s tem večjo vnemo poprijel sam gospodarstva in koval nove načrte. Ali nemila smrt mu je utrgala nit življenja v sredini njegovega plodnosnega delovanja, ter ga preselila v boljšo, srečnejšo domovino. Pogreb je bil zelo veličasten. Spavaj mirno, dragi Joško! Na svidenje nad zvezdami!

* **Sv. Križ** pri Ljutomeru. Trije junaki. Od naših vojakov so dosežaj bili trije odlikovani. Na sev. bojišču je bil odlikovan desetinik 26. črnovojniškega pešpolka Jožef Novak iz Iljaševca. Prejel je srebrno kolajno I. razreda. Dotičnik je hudo ranjen in je sedaj v bolnišnici na Šlezijem. Druga dva junaka sta Franc Karba in Ivan Hanžekovič iz Ključarovec. S svojo hrabrostjo sta si zaslužila odlikovanja na južnem bojišču. Franc Karba je dobil srebrno kolajno II. razreda. Ivan Hanžekovič, narednik 87. pešpolka, pa je dobil zlato kolajno I. razreda in sicer dne 22. februarja. Ivan Hanžekovič, ki je pred vojsko bil leto dni v Skadru v Albaniji, opisuje v pismu do svojih starišev svoje odlikovanje tako-le: Dan 22. februarja je bil najsrečnejši in najčastnejši dan mojega življenja. Dobil sem namreč zlato kolajno I. vrste, ki je vredna do 160 K in vleče vsak mesec do smrti 30 K! Slavnost odlikovanja se je vršila tako-le: Bataljon se je postavil v štrikot. Od štirih mož, ki so bili odlikovani, ležita dva v bolnišnici. Mi dva s tovarišem, ki je imel tudi odlikovan biti, sva stala v sredi štrikota vojakov. Sedaj prihaja naš bataljonski poveljnik v spremstvu vseh častnikov. Poveljnik je imel najpoprej nagovor celemu bataljonu, potem še nama. Ko je bil gotov, je stopil s konja, njegov pribočnik mu je prinesel škatljico s kolajnoma. Gospod poveljnik prinese kolajno naprej meni, potem še mojemu tovarišu, ter je podal vsakemu roko, isto so potem tudi storili vsi častniki. Godba je zaigrala cesarsko pesem. Ko je godba nehala, smo zagromeli gromoviti trikratni „hura!“ Drugi dan sem bil poklican k bataljonskemu raportu in tam sem dobil za mojo hrabrost še 100 K! Teh 100 K pa je hvaležni sin poslal svojim ljubim starišem, kar je za njega še posebno lepo in častno. Vsi križevski župljani se veselimo odlikovanja naših hrabrih vojakov, ter jim k zasluženemu odlikovanju iz srca čestitamo!

* **Sardinje** pri Ormožu. Redke so menda občine, ki bi k avstrijski armadi poslale toliko vojakov, kot naša, kjer so že samo tri hiše poslale 16 vojakov. Brumnovih služi šest bratov: Karl, Anton, Ivan, Jakob, Aleksander (padel avgusta) in Valentin; Kosijevih šest bratov: Matija, Vincenc in Lovrenc (korna kovača), Alojz, Franc (pogrešan) in Ivan; Gašparičevi štirje bratje: Ivan, Filip, Ignac (vjet) in Matija (padel septembra). Kakor od mnogih, tudi od Ignaca Gašparič ni bilo od 18. avgusta prav nikakega poročila ter so bila vsa poizvedovanja zastoj, dokler se ni sam oglašil s pismom iz Rostova na Ruskem. Šele tretje njegovo pismo je našlo pravo pot v domovino, ki ga je nisal dne 15. decembra in je doseglo svoj cilj dne 2. marca, torej je romalo dva mesca in dva dni. Odkar je bil pogrešan, je pa preteklo šest mes-

cev in 12 dni. Zato pa ne obupajte, ako komu usoda ni mila, dobiti hitro kakega poročila od svojih dragih!

* **Slov. Gradec.** C. kr. okrajno glavništvo je izdalo na podlagi § 54 obč. reda drž. zak. št. 199 odredbo, ki določa sledeče: 1. Vse žganjarje se morajo ob delavnih zapreti ob 6. uri zvečer, ob nedeljah in praznikih pa sploh ostati zaprte. 2. V gostilnah, katere imajo pravico točiti žgane opojne pijače, se po 6. uri zvečer ne sme žganje oddajati, ob nedeljah in praznikih je oddaja žganja sploh prepovedana.

* **Celje.** Živinski sejem, ki bi se naj vršil dne 13. marca, je uradno prepovedan.

* **Celje.** V tukajšnji deželni bolnišnici je po kratki in mučni bolezni umrl dne 4. marca zvest služabnik Jakob Caf. Rajni je bil rojen pri Sv. Rupertu v Slov. gor. Tam je bil dolgoletni vrli sotrudnik in pospeševatelj izobraževalnega društva ter član Mar. družbe. Bog mu je podal posebno milost, da je grozne muke svoje bolezni prenašal tako udano, da so se vsi čudili. Čč. sestre in uslužbeni bolnišnice se poskrbeli, da je bil njegov mrtvaški oder ves v cvetju. In ko se je v soboto, dne 6. t. m., pomikal spreved proti pokopališču, so ljudje z začudenjem povpraševali, kdo je neki umrl, da ima tako krasni spreved. In bridko čutimo njegovo izgubo. „Pridi, modri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil.“ Blag mu bodi spomin!

* **Za avstrijski Rudeči križ** so vplačali do dne 3. marca t. l.: J. Strnad 2 K; Tepeh 1 K; Mohorjani Sv. Križ nad Mariborom 7 K; prireditelj izobraževalnega društva 20 K; na sedmini T. Kocbek v Gočovi 3 K; župnija Studenice 35 K; Jožeta Vohl, Spodnje Hoče, po g. kaplanu Polak 2 K; Bratkovič F., župnik v Negovi, nabral na gostiji Vogrin-Srd 8 K; Mohorjani, Sv. Jurij ob južni železnici 30 K; župnija Sv. Jurij ob južni železnici za ranjene vojake in njih družine 5.60 K; na sedmini matere g. L. Čirič 4.36 K. Skupaj 117.96 K. Hvala! Prof. dr. Anton Jerovšek.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od dne 12. februarja do dne 3. marca 1915 darovali: po 100 K: Matija Kolar, inf. stolni dekan v Ljubljani in Posojilnica v Mariboru; po 20 K: dr. Gregorij Pečjak, gimnazijski katehet v Ljubljani (del ust.) in Posojilnica v Radgoni; po 10 K: Anton Rajh, ravnatelj v Gradcu, dr. P. Turner v Mariboru, eksc. dr. Mihael Napotnik, knezoškof itd. v Mariboru; po 6 K: dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru; po 5 K: Josip Siler, sedni svetnik in predstojnik v Brežicah, J. Hutter, učitelj veronauka v Celovcu, dr. Fran Žizek, polkovni zdravnik v pokopju v Gradcu; 4 K: Stefan Rojnik, računski revident v Gradcu; po 3 K: dr. Ferdo Lasič, odvetnik v Ormožu, Fran Tiller, sodnik v Gornjemgradu, dr. Silvin Hrašovec, okrajni sodnik v Novem Mestu, in Fr. Ks. Petek, trgovec na Ljubnem; po 2 K: Jožef Kržišnik, gimnazijski profesor v St. Vidu nad Ljubljano, Rud. Pevec v Mozirju, Jurij M. Trunk, m. župnik v Beljaku. Vsega skupaj 525 K. — Društveni odbor se v imenu podpiranih visokošolcev vsem plemenitim darovalcem najtopleje zahvaljuje. Za odbor prvi blagajnik: dr. Stanko Lapajne, odvetnik na Dunaju, I., Bräunerstrasse 16.

* **Časopis** za zgodovino in narodopisje. Ker je vojna porabila skoraj vse tiskarsko osebo, je izdaja „Časopisa“ za leto 1915 zelo otežkočena, dasi je uredništvo storilo od svoje strani vse potrebno. Udje „Zgodovinskega društva“ naj torej v teh težavnih razmerah potrpijo in naj ostanejo društvu zvesti.

* **Zgodovinskemu društvu v Mariboru** so darovale za leto 1915 predpke posojilnice v Mariboru (20 K), v Gornji Radgoni (20 K), v Framu (10 K). Naj bi se tudi drugi denarni zavodi v teh kritičnih časih spomnili tega za nas važnega znanstvenega društva. Po ojnica v Ptju je darovala 50 K.

* **„Novi majnik.“** Tako se imenujejo nove šmarnice za leto 1915. Spisal jih je preč. g. Pankracij Gregorc, župnik pri Sv. Vencleslu na Štajerskem. Knjiga obsega 32 krasnih premišljevanj za mesec maj o Mariji, Kraljici src. Posebno lepa, zanimiva in čisto nova bodo za Marijine častilce premišljevanja o Mariji, Kraljici zmag, kjer g. pisatelj opisuje grozne boje pekla in antikrista zoper sv. Cerkev in Marijino kraljestvo pred koncem sveta ter končno zmago Marijino nad vsemi sovražniki. Po premišljevanjih še sledijo mašne, spovedne in obhajljne molitve ter raznovrstne molitve k materi božji in za popoldansko službo božjo. Te šmarnice so torej pravzaprav popoln molitvenik. Stanejo na v platno vezane z rdečo obrezo 1 K 60 v., po pošti 10 vinarjev več. Naročajo se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Najmanj dela in stroškov je, ako se pošlje znesek 1 K 70 v po nakaznici naprej.

Nemški državni zbor.

Državni zbor se je dne 10. marca zbral, da se posvetuje o državnem proračunu. Udeležba je velika. Med poslanci jih je veliko v vojaških oblekah. Predsednik Kaempf otvori sejo in naglašja, da preveč vse nemške državljane zavest, da se mora zmagati. Na vseh bojiščih so na višku razvoja vojni dogodki. Na zahodu drži naša hrabra armada s pravo nemško vztrajnostjo neomajljivo 400 km dolgo bojno črto. Na izhodu vodi ženjalna strategična misel vojne operacije. S skoraj nadčloveškimi napori je dosegla naša in avstro-ogrška armada uspehe, kakoršnih od Sedana ni bilo več videti. Hrabra osmanska armada zapira pot v Dardanele in pošilja svoje prednje straže do Sueškega prekopa, kjer grozi središču britske svetovne moči.

Proračun utemeljuje nato novi državni tajnik državnega zaklada dr. Helffreich, ki med drugim izvaža, da se vojni proračun zaključuje z nad 13 milijardami mark: štirikrat višja svota, kakor kedajkoli poprej. Poročevalec prosi zbornico, da naj poleg že dovoljenih vojnih ureditev dvakrat po 5 milijard dovolji še nadaljne vojne kredite 10 milijard. Kar se tiče vojnih stroškov, ne bodo dosegli stroški zvezne rodnavske monarhije naših, ker avstro-ogrška armada ni tako močna kakor naša. Naš drugi zaveznik — Turčija — je znal vedno varčno se vojskovati. Hočemo mu pomagati. Naši sovražniki izdajo za vojsko še veliko več, kakor mi. Govornik končno slavi armado, ki je dosegla, da skoraj noben sovražnik ne stoji na nemški zemlji.

Zadnja poročila došla v petek, 12. marca.

Ruski napadi odbiti.

Dunaj, 11. marca.

Avstrijski generalni štab uradno razglašja: Postojanke, katere so naše čete v zadnjih dneh zasedle na južni strani od Gorlic, so trdno v naši posesti. Sovražnikovi poskusi, da bi zasedel zopet nekatera izgubljena opirališča, so se popolnoma izjalovili.

Novi sneženizameti v Karpatih bojevanje zelo omejujejo. Kljub tem neugodnim vremenskim razmeram se borba na nekaterih delih bojne črte nadaljuje. Tako je bil sovražnik v borbi, v kateri so naši zavzeli neko višino, vržen nazaj. Ujeli smo 2 častika in 350 mož.

Posamezni nočni sovražnikovi napadi so bili s težkimi sovražnikovimi izgubami odbiti. Naši so severno od Nadvorne vrgli Ruse izpred naših postojank. Pri zasledovanju smo ujeli 270 Rusov. Splošno je na tej bojni črti in v Bukovini večinoma mir.

Severno od Varšave.

Berolin, 11. marca.

Iz nemškega glavnega stana se poroča: Zahodno od mesteca Sereje (pri Suvalkiju ob Mazurijh) je nemška armada ujela 600 Rusov, uplenila 3 topove in 2 strojni puški. Ponovni ruski poizkus predreti nemško bojno črto pri Avgustovem se je ponesrečil. V bojih severozahodno od Ostrolenke so bile nemške čete zmagovite. Rusi so izgubili 6 častnikov. 900 mož in 8 strojnih pušk. Nemški napadi severno in severozahodno od Prasnyša so bili uspešni. V boju severozahodno od Novega Miasta so ujeli Nemci 1660 Rusov.

Anglija ojačuje svoje brodogve pred Dardanelami.

Basel, 11. marca.

Listu „Baseler Zeitung“ se poroča iz Aten, da je ojačila Anglija svoje brodogve pred Dardanelami z novo veliko bojno ladjo in sicer je poslala pred Dardanele naddreadnought tipa „Queen Elisabeth.“

42.000 mož za Dardanele.

„Pester Lloyd“ poroča iz Malte: V Sirakuze došli parnik „Tolimaide“ poroča, da je 25 prevoznih ladij z 42.000 možmi v spremstvu več francoskih in angleških križaric zapustilo Malto in odplulo v smeri proti Dardanelam.

Dosedaj so od brodogva, ki operira pred Dardanelami, izločili 6 ladij, ker so postale za boj nesposobne.

Grčija nevtralna.

Atene, 10. marca.

Nova grška vlada je izdala sledečo uradno izjavo:

Po svojih zmagovitih vojnah Grčija neobhodno potrebuje dolge mirovne dobe, da dela za prospeh dežele. Organizacija javne uprave ter kopne in pomorske brambne sile, kakor tudi razvoj ljudskega blagostanja bi bili Grčijo zavarovali proti vsakemu napadu na njena s tolikimi žrtvami pridobljena dobra in ji ob enem dovolili, da bi izvedla državnim koristim ugoden program in sprejela politiko, ki odgovarja narodnim izročilom. Pri tem položaju stvari je bila nevtralnost od začetka evropske krize zapoved za Grčijo. Toda imela je pa tudi in še vedno ima absolutno dolžnost, da izpolnjuje svoje dolžnosti, ki jih je prevzela s svojimi zvezami in zadosti svojim lastnim koristim, ne da bi pa tvegala in postavila na kocko integriteto svojega ozemlja. Vlada se zavezuje svoje dolžnosti, da tako služi interesom dežele, in je prepričana, da bo patrijotizem ljudstva tem interesom zagotovil popolno varstvo.

„U12“ se potopil.

Berolin, 11. marca.

Angleška admiraliteta javlja: Angleški torpedni rušilec „Ariel“ je potopil nemški podmorski čoln „U 12.“ Od posadke, broječe 28 mož, so baje rešili 10 pomorščakov.

Pomorska bitka v Severnem morju?

Rotterdam, 10. marca.

V nizozemsko pomorsko mesto Heerenveen se sliši že od včeraj (dne 9. marca) iz severa sem hudo gromenje topov. Bržčas se bje pomorska bitka.

Anglija proti miru.

Londonški „Telegraph“ poroča glede na newyorško poročilo o Wilsonovem mirovnem posredovanju: Na neobvezno vprašanje amerikanskega poslanca se je izjavila britska vlada, da sedanjí trenutek ni ugoden za mirovna pogajanja.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 47:

Ujeto moštvo:

Anders Jožef, v ruskem ujetništvu v mestu Voronež; Cah Anton, rezervist, v ruskem ujetništvu Blisk, vladno okrožje Tomsk, Rusija; Cihan Jožef, rezervist, v ruskem ujetništvu istotam;

Deutschmann Jožef, rezervist, ranjen in ujet; Fulizio Karol, nadomestni rezervist, ujet v mestu Blisk v Rusiji;

Golob Alojzij, rezervist, v ruskem ujetništvu Sardobska, okrožje Saratov, Rusija;

Hermann Ferdinand, korporal, ujet; Herzog Rudolf, pešec, v ruskem ujetništvu v Voronežu; Haas Franc, korporal, v ruskem ujetništvu Wiatka;

Lechner Ljudovik, rezervist, v ruskem ujetništvu v Wiatki; Lukas Jožef, pešec, v ruskem ujetništvu v Tambovu v Rusiji;

Machius Marijano, rezervist, v ruskem ujetništvu v Blisku, vladno okrožje Tomsk; Maffioli Franc, rezervist, v ruskem ujetništvu istotam; Medarič Jožef, rezervist, v ruskem ujetništvu istotam;

Polanec Anton, častniški sluga, v ruskem ujetništvu, Serdobska, vladno okrožje Saratov;

Schrei Jožef frajtar, v ruskem ujetništvu v Ašabadu;

Tofful Alojzij, rezervist, v ruskem ujetništvu v Wiatki;

Topan Anton, rezervist, v ruskem ujetništvu v Serdobsku, vladno okrožje Saratov; Tozo Hugon, rezervist, ujet v Blisku, okrožje Tomsk, Rusija;

Uršič Virgin, pešec, v ruskem ujetništvu v Blisku, okrožje Tomsk;

Wanek Vaclav, pešec, v ruskem ujetništvu v Blisku, vladno okrožje Tomsk; Wreg Janez, pešec, v ruskem ujetništvu v mestu Pokrow, vladno okrožje Wladimir;

Zenz Rudolf, frajtar, ujet v Wiatki, Rusija; Zimador Fr., rezervist, ujet v Blisku, Rusija.

Pešpolk štev. 87:

Ujeto moštvo:

Ban Rudolf, rezervist, Bogučar, Rusija; Bezjak Šimon, rezervist, Bogučar, Rusija; Brodnjak Martin, frajtar, ranjen, Jalutorowsk, Rusija;

Dezelak Mihael, rezervist, ranjen, Tjumen, Rusija; Diuec Vinko, četovodja, (okolica Celje), ranjen, v bolnišnici štev. 10 v Moskvi, Rusija;

Dolinar Matija, rezervist, (okolica Ptuj), ranjen, Wolsk, Rusija; Dovnik Mihael, pešec, (Trbovlje), Simbirsk, Rusija;

Drofenik Jožef, pešec, (Sv. Florijan pri Rogatu), v bolnišnici štev. 28, Wladimir, Rusija; Dular Jožef I., korporal, (Brežice), Bogučar, Rusija;

Dvorak Bogoljub, enoletni prostovoljec, Simbirsk, Rusija;

Fuhrman Franc, pešec, (Konjice), Simbirsk, Rusija;

Glaser Brunon, enoletni prostovoljec-korporal, Simbirski v Rusiji;

Hriberšek Janez, rezervist, (Mozirje), bolnišnica štev. 29, Wladimir, Rusija;

Imenšek Blaž, frajtar, (okolica Ptuj), ranjen, bolnišnica št. 57, Tambow, Rusija;

Imenšek Valentin, rezervist, (Sv. Peter na Medvedovem selu), Bogučar, Rusija;

Jelnšič Karol, rezervist, častniški sluga, Samarkand, Rusija;

Jurak Jožef, rezervist, Melenki, Rusija;

Koprivnik Karol, rezervist, (Konjice), Rusija; Kysela V., pešec, (Ptuj), ranjen, bolnišnica, Rezan, Rusija;

Lačen Stefan, častniški sluga, (okolica Ptuj), Bogučar v Rusiji; Lah Lovro, frajtar, (Konjice), Bogučar, Rusija;

Lapornik Karol, tambur, (Marija-Gradece), Voronež, Rusija; Lapuh Martin, pešec, Bogučar, Rusija;

Malaroda Just, pešec, Taškent, Rusija; Mešček Leopold, pešec, (Ponikva), Wolsk, Rusija;

Miklavc Jernej, pešec, (Slov. Gradec), ranjen, bolnišnica štev. 29, Wladimir, Rusija;

Ocvirk Mihael, rezervist, (Brežice), Bogučar, Rusija;

Pavlovič Maks, pešec, (Brežice), ranjen, bolnišnica št. 32, Nižnij-Novgorod, Rusija;

Pečnik Mirko, rezervist, ranjen, bolnišnica štev. 62, Voronež, Rusija; Perger Peter, pešec, (okolica Celje), Ašabad, Rusija;

Prašnik Janez, rezervist, (Slov.-Gradec), Nowo-Nikolajewsk, Rusija;

Veselko Matija, rezervist, (okolica Ptuj), bolnišnica št. 28, Wladimir, Rusija;

Vobner Jožef, rezervist, (Konjice), Wolsk, v Rusiji; Vrhovnik Jakob, pešec, (Šoštanj), Bogučar, Rusija;

Vuk Janez, rezervist, (Ljutomer), ranjen, bolnišnica štev. 32, Nižnij-Novgorod, Rusija.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Mrtvo moštvo:

Antolovič Franc, pešec, Brežice;

Cvahte Ignacij, korporal, Konjice;

Kukovič Franc, pešec, Celje;

Leben Janez, pešec, Sv. Krištof, Laško; Lorber Franc, pešec, Selnica ob Muri;

Medved Miha, pešec, Brežice;

Novak Jakob, pešec, Celje;

Paulič Jožef, pešec, Celje; Presker Martin, pešec, Brežice;

Rus Janez, korporal, Ptuj;

Sakošek Jožef, pešec;

Trstenjak Franc, pešec, Ptuj;

Veber Janez, pešec, Velika Pirešica; Verstovšek Jože, pešec, Brežice; Vivod Franc, četovodja, Konjice; Veingerl Anton, četovodja;

Zolnir Jurij, pešec.

Ranjeno moštvo:

Aužner Jakob, pešec; Anđel Stanislav, pešec;

Breznik Janez, pešec; Banovšek Leopold, četovodja;

Čapek Jožef, pešec; Cizej Alojzij, korporal;

Fekonja Konrad, pešec; Faidiger Avgust, pešec;

Haas Anton, pešec; Hodžar Janez, korporal; Hütterer Danijel, pešec;

Jamšek Franc, pešec; Jevnik Jožef, pešec;

Kaluža Ljudovik, pešec; Kantužer Florijan, pešec; Keržan Martin, pešec; Kuder Peter, korporal; Kancki Jožef, pešec;

Lešnik Izidor, pešec;

Matko Blaž, pešec; Medvedec Janez, pešec; Mesarič Stefan, pešec;

Nadlučnik Jakob, korporal; Nesman Jožef, pešec;

Odlazek Franc, pešec; Osterman Franc, pešec; Ozimič Franc, četovodja;

Polnar Janez, frajtar; Pušnik Franc, korporal; Pustoslavšek Martin, pešec;

Romih Vid, pešec; Ratej Franc, pešec; Rauter J., pešec;

Šeško Janez, korporal; Skerbinšek Janez, pešec; Šuba Andrej, pešec; Senica Jakob, pešec; Skoberne Jožef, frajtar; Steinbach Franc, frajtar; Šusteršič Leopold, pešec;

Terglav Alojzij II, pešec;

Vaidič Mihael, frajtar; Vengust Avgust, pešec;

Zorko Franc, frajtar.

Listnica uredništva.

Trbovlje: Nam ni nič znano o M. H. Do sedaj ga še v uradnih izkazih nismo zasledili. — Rogate: Če približno, smo konfiscirani. Izvleček pa bi bil brez pomena. Uplivajte na drug način. Pišite raje kaj družega.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
à K. 4.-

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z n. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/4 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 3/4 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Razširjajte naš list „Straža“!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena s najboljšimi stroji, s lastnim električnim obratom, največjimi črkami in čedalje večimi stroji, sprejema vsa v tiskarske stroške spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vtič. Zupnikove urade spovedne in misijonske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavite s natison glave ter razne oglasne napise. Za glavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavite, oglasila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavite, okrožnice, račune, opomine, menjice, račike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadrage in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in druge.

Za krmarje in prireditelje vsest: jedilnike, vabila na piese, ljudske veselice, tombole itd., pisane rede, vetopnice, razpisne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in čestitke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude društev in častne občane v različnih okvirjih in s modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

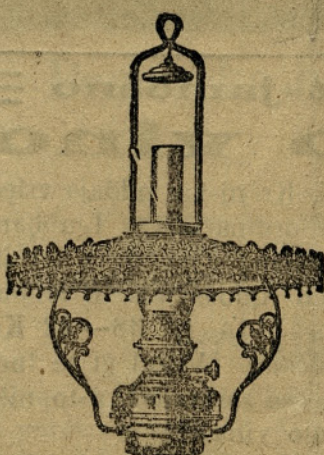
Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, pese rumeno in rdečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane tvrdke Mauthner, ki se dobivajo pri

I. RAVNIKAR :: CELJE

Trgovina s špecerijskim blagom, z barvami in deželnimi prideki ter zaloga vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.